

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України

**АНАЛІТИЧНО-ПОРІВНЯЛЬНЕ
ПРАВознавство**
Електронне наукове видання

№01, 2025

Ужгородський національний університет
Ужгород 2025

УДК 001:34

ISSN 2788-6018

Аналітично-порівняльне правознавство – електронне наукове фахове видання
юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Журнал «Аналітично-порівняльне правознавство» включено до переліку фахових видань
категорії «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р.)
зі спеціальності: 081 – Право та 293 – Міжнародне право.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: Бисага Ю.М. – д.ю.н., професор

Члени редакційної колегії: Белов Д.М. – д.ю.н., професор

Берлінгер Деніел – професор (Румунія)

Булеца С.Б. – д.ю.н., професор

Белова М.В. – д.ю.н., доцент

Дешко Л.М. – д.ю.н., професор

Заборовський В.В. – д.ю.н., професор

Лазур Я.В. – д.ю.н., професор

Манзюк В.В. – к.ю.н., доцент

Менджул М.В. – д.ю.н., доцент

Ондрова Юлія – к.ю.н. (Словацька Республіка)

Фаркаш Мірча – професор (Румунія)

Фрідманський Р.М. – к.ю.н., професор

Рекомендовано до опублікування Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №1 від 28.01.2025 року

Офіційний сайт: <http://app-journal.in.ua/>

Макетування здійснено у ТОВ «РІК-У»,
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36;
print@rik.com.ua

© Ужгородський національний університет, 2025

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Дем'янчук Ю.В., Новак Я.В., Добренька Н.В. ГЕНОЦИД ХХІ СТОЛІТТЯ: ВІЙНА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ІЗ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОСТІ.....	19
Забзалюк Д.Є. МІСЦЕ ДОГОВОРУ У МЕХАНІЗМІ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИН: КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ ВИМІР.....	24
Захарчин Н.Г. ПРАВОВИЙ ЗВИЧАЙ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ.....	31
Копча В.В. ПРАВОВІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ФУНКЦІЇ В НАПРЯМІ РАДИ ЄВРОПИ ТА ОБСЄ.....	36
Мадалиць В.В. СОЦІАЛЬНА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА ЛЮДИНИ: МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	41
Панкратова В.О. ЕЛЕКТРОННІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	48
Пеца Д.Д., Росоха Я.М. ДЕВІАНТНА ПОВЕДІНКА ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ: ЧИННИКИ, НАСЛІДКИ, МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ.....	53
Старинський М.В., Завальна Ж.В. ПАРАДИГМИ В ПРАВІ: РЕАЛЬНІСТЬ СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ.....	58
Старицька О.О. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЗДІЙСНЕННЯ СПОЖИВЧОЇ ПОЛІТИКИ.....	65
Турчин Р. КОЛАБОРАЦІОНІЗМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	71

РОЗДІЛ ІІ. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Берназюк І.М. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НОВА РЕАЛЬНІСТЬ ТА ЙОГО ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ НА КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ.....	76
Гончарук В.Л., Злакоман І.М., Бабкова Т.В. РОЛЬ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В ПОБУДОВІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ.....	83
Денисенко К.В., Юрченко Л.С. СУЧАСНИЙ СТАН ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.....	89
Зінченко О.В. ПРАВА ЛЮДИНИ В КОНСТИТУЦІЯХ АРАБСЬКИХ АБСОЛЮТНИХ МОНАРХІЙ.....	95
Ковач Я.В. ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОКАЛЬНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	103
Лисенко І.В., Кузьменко О.В., Гаряєва Г.М. ЮРИДИЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УКРАЇНІ: ЕВОЛЮЦІЯ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	108
Ноняк М.В. ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ПРАВА НА МИР.....	113
Шатіло В.А. МІСЦЕ І РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	118

РОЗДІЛ III. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Авторгов А.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ АГРАРНИХ НОТ.....	123
Блага Л.М. ДОНОРСТВО КРОВІ: ПРАВОВИЙ СТАТУС ДОНОРА ТА ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ЙОГО ПРАВ.....	129
Блаженко Т. ПОНЯТТЯ ТА РОЛЬ НЕЗАЛЕЖНОГО ДИРЕКТОРА (НЕЗАЛЕЖНОГО НЕВИКОНАВЧОГО ДИРЕКТОРА) В КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ.....	135
Болдирева В.М., Меркун А.А. РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ВОЄННИХ РЕАЛІЙ.....	140
Булеца С.Б. ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ В РАЗІ ЗАХИСТУ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ОСОБИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	144
Галандарова Е. ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ОБ'ЄКТІВ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	152
Гарієвська М.Б. МИРОВА УГОДА ЯК СПОСІБ ПРИМИРЕННЯ СТОРІН У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	158
Герц А.А. ПІДПРИЄМСТВО ЯК ЄДИНИЙ МАЙНОВИЙ КОМПЛЕКС В ІПОТЕЧНОМУ ПРАВОВІДНОШЕННІ.....	163
Головач А.Й. ВИНЯТКИ З ПРИНЦИПУ «SERVI RES SUNT» В ПРАВІ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ.....	169
Гудима-Підвербецька М.М., Гудима М.М. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У ДОГОВОРАХ ПРО НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ (В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ).....	174
Жукевич І.В. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ РІШЕНЬ У НЕМАЙНОВИХ СПРАВАХ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ.....	183
Кройтор В.А. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ОКРЕМИЙ ВИД СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	189
Лісовий С.А. МАЙНОВИЙ РЕЖИМ ПОДРУЖЖЯ ТА ПОДІЛ СПІЛЬНОГО МАЙНА: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....	195
Мележик Ю. ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ, МЕДІАЦІЯ, МИРОВА УГОДА, ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ В ТРЕТЕЙСЬКОМУ СУДІ ЯК ЗАХОДИ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	200
Міщук І.В., Киричук Б.С. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ.....	205
Парасюк М.В. ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПРИНЦИП РІВНОПРАВНОСТІ ТА ЗМАГАЛЬНОСТІ СТОРІН У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	211
Печерова Н.Г. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ (ВІДЧУЖЕННЯ) МАЙНОВИХ ПРАВ НА ПУБЛІЧНЕ СПОВІЩЕННЯ НЕЗАФІКСОВАНОГО ВИКОНАННЯ (ПРЯМИЙ ЕФІР) ЗА ДОГОВОРОМ ПРО ПЕРЕДАННЯ (ВІДЧУЖЕННЯ) МАЙНОВИХ ПРАВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	217
Поперечна Г.М., Поперечний Ю.Ю. СУМІЖНІ ПРАВА ВИКОНАВЦІВ НА ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.....	226
Рушак І.В. АНТИПУБЛІЧНИЙ ПРАВОЧИН: ОКРЕМІ ЗАСАДИ.....	232
Федорук Н.С. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА В МІЖНАРОДНІЙ КОМЕРЦІЙНІЙ МЕДІАЦІЇ: ВІД ЗМАГАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДО ПОСЕРЕДНИЦТВА.....	239

Чорна Ж.Л. РЕЄСТРАЦІЯ ШЛЮБУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, ЯКА НЕ ДОСЯГЛА ПОВНОЛІТТЯ, ЯК ПІДСТАВА НАБУТТЯ ПОВНОЇ ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ.....	243
--	------------

РОЗДІЛ IV. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Дорошенко Л.М. ВИКЛЮЧЕННЯ УЧАСНИКА З ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ КОРПОРАТИВНОГО ТИПУ ЯК САНКЦІЯ У КОРПОРАТИВНОМУ ПРАВІ.....	249
--	------------

Єфімов О.М., Брожко Н.І. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ КОНЦЕНТРАЦІЇ ШЛЯХОМ ОДЕРЖАННЯ В ОРЕНДУ АКТИВІВ У ВИГЛЯДІ ЄДИНОГО МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	255
--	------------

Костюченко Я.М. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ЯК КЛЮЧОВИЙ ПАРТНЕР УКРАЇНИ У ФОРМУВАННІ НОВОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	261
---	------------

Марченко О.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРИПИНЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	267
---	------------

Піддубна В. ПОНЯТТЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА В ДОКТРИНІ І ЗАКОНОДАВСТВІ ГРУЗІЇ ТА УКРАЇНИ.....	272
---	------------

Серт О.В. ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИКОНАВЧИХ ТА НЕВИКОНАВЧИХ ЧЛЕНІВ РАДИ ДИРЕКТОРІВ.....	278
---	------------

Скіб'як О.С. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ВЧИНЕННЯ ПРАВОЧИНІВ ІЗ ЗАІНТЕРЕСОВАНІСТЮ.....	287
---	------------

Сошников А.О. РОЛЬ ОРГАНІВ ВЛАДИ У РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ: ОЦІНКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ТА НОВІ ПІДХОДИ.....	292
--	------------

Ярмоленко О.С. ОСОБЛИВОСТІ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО ЗА ІНІЦІАТИВОЮ КРЕДИТОРА В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	304
---	------------

РОЗДІЛ V. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Анатійчук В.В. ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВІ УМОВИ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ПРАЦІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ.....	310
---	------------

Лета А.В., Савка К.М., Белова М.В. ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У GIG ECONOMY: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	317
--	------------

Луценко О.Є. КОМПАРАТИВІСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНОСТІ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ЙОГО УМОВ У В'ЄТНАМІ ТА КАНАДІ.....	322
--	------------

Пилипенко П.Д., Синчук С.М. ДО ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НАДАВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....	328
---	------------

Шлапко Т.В., Зінченко Г.С., Спіріна А.Є. КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ Й УКРАЇНИ.....	334
--	------------

Яворська Н.О. ПОНЯТТЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ.....	342
---	------------

РОЗДІЛ VI. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Духневич А.В., Карпінська Н.В. ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ: ОЦІНКА ВПЛИВУ ВІДХОДІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.....	347
---	------------

Ігнатенко І.В., Лейба Л.В. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ У ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ.....	353
---	------------

Кондратюк Т.М. ВИДІЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ПІД ПОЛІГОНИ ВІДХОДІВ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ.....	358
Лісова Т.В. ПРАВО ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВІТУТУ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ.....	363
Новак Т.С., Єрмоленко В.М. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ, ЩО УТВОРИЛИСЯ ЧЕРЕЗ ПОШКОДЖЕННЯ (РУЙНУВАННЯ) БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ.....	368
Осадча А.О. ТОЧНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО ЯК АГРАРНО-ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ: ГЕНЕЗА РОЗВИТКУ І ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	373
Світличний О.П. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ НАСЛІДКІВ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	379
РОЗДІЛ VII. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
Атаманчук Н.І. МИТНІ ОРГАНИ ЯК СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РЕФОРМУВАННЯ.....	384
Бабич Є.Ю., Зубко В.В. РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ У ПРАВОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	390
Баран А.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄС ТА УКРАЇНИ.....	394
Білокінь Д.С., Костенко В.І. ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	399
Болдарь Г.Є. ЕВОЛЮЦІЯ ТА ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	405
Бондаренко В.А., Горун Г.Р., Федішин О.М. УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	411
Боровікова В.С. ПУБЛІЧНИЙ РЕЄСТР: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВА ПРИРОДА ТА ОСНОВНІ ВИДИ.....	418
Борцевич П.С. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ.....	423
Веліков С.Г. ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО СУДОВОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	427
Вичавка В.І., Ляшук Р.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАВДАНЬ ТА ФУНКЦІЙ ШТАБУ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ БРИГАДНОГО ТИПУ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....	432
Єфімов О.М., Брожко Н.І. ВИДІЛ ЯК ПРИКЛАД КОНФЛІКТУ У ПРАВІ.....	437
Жмакін С.А. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ЕКОЛОГІЧНОГО ОМБУДСМЕНА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....	443
Кальник В.В. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ПРАВОСУДДЯ.....	449
Колеснікова М.В., Скоблик М.О. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС – УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД. ВИКЛИКИ, ТРАНСФОРМАЦІЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	455
Комзюк В.Т., Шаповал Т.Б. ЩОДО ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ НА ПРАВОПОРУШЕННЯ, ВИЗНАЧЕНИХ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯК ВИДІВ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ.....	460
Кохан О.І. АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ В СУЧАСНІЙ ЮРИДИЧНІЙ НАУЦІ.....	465

Кушнір І.П., Адамчук С.В. ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	470
Лимар О.Л. ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ІНТЕРЕСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	476
Манжула А.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ У ПРИЗМІ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛГБТ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	482
Ментух Н.Ф. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ МИТНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ.....	487
Музика-Стефанчук О.А., Губерська Н.Л., Савенкова В.Г. ПІДПРИЄМНИЦТВО У КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН І СУДОВОЇ ПРАКТИКИ.....	494
Пай І.І. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ РИЗИКАМ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ МИТНИХ ПРОЦЕДУР.....	500
Писаренко О.В. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	507
Поляков О.П. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НЕБАНКІВСЬКИХ НАДАВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПЛАТІЖНИХ ПОСЛУГ: ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ.....	512
Саліхов О.О. АДМІНІСТРАТОР ПОСЛУГИ З УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ: НОВЕЛА ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ».....	516
Світличний О.П., Михальський Д.Ю. ПУБЛІЧНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	524
Туров В.Д. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	529
Хохлова І.В., Малеш П.В. ВПРОВАДЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ЧИННИК РОЗБУДОВИ ДОБРОЧЕСНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	536
Чарторийський К.С. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ КОНТРОЛЬОВАНОЇ ІНОЗЕМНОЇ КОМПАНІЇ У МІЖНАРОДНОМУ ОПОДАТКУВАННІ.....	541
Черкунов О.В. ПРАВОВІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОСАДОВИХ ОСІБ МИТНИХ ОРГАНІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	547
Шаренко М.С., Добрунова К.В. OPEN BANKING В УКРАЇНІ: ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ТА ПЕРЕВАГИ ДЛЯ СПОЖИВАЧІВ.....	552
Шаренко М.С., Пілат О.В., Сумцова С.О. ЗАПОБІГАННЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОТРИМАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ FATF.....	557
Шевчук М.О. ДО ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАД ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	563
РОЗДІЛ VIII. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО	
Андрушко А.В. КОНЦЕПЦІЯ ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ РАФАЛА ЛЕМКІНА: СТАНОВЛЕННЯ, ТРАНСФОРМАЦІЯ, СУЧАСНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	569
Бондарчук Д.С. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗГ'ВАЛТУВАННЯ ЯК ФОРМИ ЗЛОЧИНУ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ.....	578
Вознюк А.А., Гриньків О.О., Єрменчук О.П. СУРОГАТНЕ МАТЕРИНСТВО ТА ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ: КРИТЕРІЇ ВІДМЕЖУВАННЯ ТА ПІДСТАВИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	583

Гришко В.І. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ В ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИДІЇ ВИПАДКАМ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	590
Коба О.В. ВІЙСЬКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У КОНТЕКСТІ ЗМІСТУ ЗАГАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ І ЗЛОЧИННОСТІ.....	595
Коломієць Н.В., Галушка Д.Ю. ВПЛИВ РІШЕННЯ ЄСПЛ «КАВЕРЗІН ПРОТИ УКРАЇНИ» НА ПОСИЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КАТУВАННЯ.....	603
Крикливець Д.Є. ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ПРАВИЛАМИ СТАТТІ 69 ² КК УКРАЇНИ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВИЛ ТА ПИТАННЯ ПЕНАЛІЗАЦІЇ.....	608
Лемак О.В. СОЦІАЛЬНА ДЕРЖАВА: СУТНІСНЕ, БЕЗПЕКОВО-ПРАВОВЕ ТА КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	615
Нікіфорова Т.І. КРИМІНАЛЬНО-ПРОВОА ОХОРОНА РІВНОПРАВНОСТІ ГРОМАДЯН: МЕЖІ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ.....	623
Оленченко Н.Г. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА.....	629
Парасюк Н.М. ПОЗБАВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ НАГОРОДИ УКРАЇНИ У СИСТЕМІ ПОКАРАНЬ.....	634
Пилипенко Д.О., Пилипенко Є.О. ВИЗНАЧЕННЯ ІНШИХ ТЯЖКИХ НАСЛІДКІВ В ОСОБЛИВО КВАЛІФІКОВАНОМУ СКЛАДІ ЗАЛИШЕННЯ В НЕБЕЗПЕЦІ.....	640
Піщенко Г.І., Лисенко А.О. СТАН, СТРУКТУРА ТА ТЕНДЕНЦІЇ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	645
Романцова С.В. ПРИНЦИПИ СУСПІЛЬНОГО ВПЛИВУ ЯК ОСНОВНОГО ЗАСОБУ ВИПРАВЛЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ.....	651
Сперкач Н.А., Кибиш І.В. КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	658
Топчій В.В., Бодунова О.М. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	664
Устінова О., Медвідь Л.П. БОЙОВИЙ ІМУНІТЕТ: ЗМІНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	670
Чекмарьова І.М., Резніченко Г.С. ПОРУШЕННЯ НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	676
Чехунов М.В. ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНЕ ЗАПОБІГАННЯ ПІДКУПУ В ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОГО ПРАВА.....	681
Шуп'яна М.Ю. КОРУПЦІЙНА ЗЛОЧИННІСТЬ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЇЇ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	686
РОЗДІЛ ІХ. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Андрух В.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ОСКАРЖЕННЯ ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СТОРОНИ ОБВИНУВАЧЕННЯ У ДОСУДОВОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	691
Барабанова Д.А. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО (ОБВИНУВАЧЕНОГО) НА ПОДАННЯ ДОКАЗІВ.....	697
Волобуєв А.Ф., Смоков С.М. ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.....	702

Завтур В.А. ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗАНЬ З ЧУЖИХ СЛІВ В ДОКАЗУВАННІ ФАКТІВ ДОМАШНЬОГО ТА СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.....	708
Кікінчук В.В. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ ЯК ЗАСОБИ ДОКАЗУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	714
Колот Н.М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОКУРОРОМ ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У ФОРМІ ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ З КЛОПОТАННЯМ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ОСОБИ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	719
Косохатко Б.С. СУБ'ЄКТИ РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ТА ЇХ МОЖЛИВОСТІ В РАМКАХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	725
Крижевський А.В. ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ УЧАСНИКІВ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ ОБ'ЄДНАНЬ, ПІДОЗРЮВАНИХ У ВЧИНЕННІ ШАХРАЙСТВ.....	731
Нестерова І.А. ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ВЕРИФІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА РОЗКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	738
Павлова Н.В., Вареник Д.С., Бингар Я.Ю. КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....	743
Патрелюк Д.А. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КРИМІНАЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ.....	749
Столітній А.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ОБЛІКУ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОРУШЕННЯМ ЗАКОНІВ ТА ЗВИЧАЇВ ВІЙНИ.....	758
Чечерський В.І., Вишневський С.А. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	766
РОЗДІЛ Х. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА	
Білокінь Р.М. НОТАРІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК РІЗНОВИД ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	771
Борщенко В.В. ЩОДО ВПЛИВУ ПРАВНИЧОГО ПИСЬМА НА ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СУЧАСНОГО ПРАВНИКА.....	777
Гуменюк В.В. ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ НОТАРІАТУ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	782
Єна І.В. ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ АДВОКАТСЬКОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	789
Заборовський В.В. ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ СТАНДАРТУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО АДВОКАТА.....	794
Фідря Ю.О. ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР).....	800
Фоменко А.Є. ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ.....	807
РОЗДІЛ ХІ. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Агафонова Ю.П., Котляренко О.П. СТАН ВІЙНИ: ПИТАННЯ ПРАВОВИХ НАСЛІДКІВ В КОНТЕКСТІ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.....	813
Белова М.В., Белов Д.М., Рушак І.В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ПРАКТИКИ.....	818
Бєседін І. ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА ООН ТА ГУМАНІТАРНІ ФОНДИ У СВІТІ.....	825
Бортник Н.П., Ковалів М.В., Єсімов С.С. ДІЯЛЬНІСТЬ ООН У БОРІТБІ З МІЖНАРОДНИМ ТЕРОРИЗМОМ.....	831

Васильєв О.С. АДАПТАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ДО ВИКЛИКІВ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: НА ПРИКЛАДІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	837
Веремчук В.С. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗРОБЦІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ АВТОНОМНИХ СУДЕН.....	843
Воронятніков О.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ.....	848
Гомонай В.В. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ПЕРЕБУВАННЯ В ЄС ГРОМАДЯН УКРАЇНИ.....	854
Гриб А.М. ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ: ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ.....	859
Ігнатенко Є.О. ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	866
Качурінер В.Л. РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВА НА СВОБОДУ МИРНИХ ЗІБРАНЬ ТА ОБ'ЄДНАНЬ.....	871
Корж П.В. РОЛЬ ООН У ФОРМУВАННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ КОСМІЧНОГО ПРОСТОРУ.....	876
Лихвар В.В. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СУБСТИТУЦІЇ (РІЗНОВИД РЕСТИТУЦІЇ) ЯК ФОРМИ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВ.....	881
Царенко О.М., Цапюк Р.В. СУЧАСНІ ЗБРОЙНІ КОНФЛІКТИ: ДОТРИМАННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА.....	887
РОЗДІЛ XII. ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	
Бедрій М.М. СПІВВІДНОШЕННЯ ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТІВ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ.....	892
Ванджурак Р.В. ЛОГІКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗСУДУ СУБ'ЄКТІВ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ.....	897
Мельничук Ю.І. ОСОБЛИВОСТІ ПІЗНАННЯ ПРАВОВОЇ ІСТИНИ.....	907
Наливайко Л.Р. ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛГБТ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	912
Турчиняк Я.І. ВПЛИВ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ НА ПРАВОСВІДОМІСТЬ ОСОБИ.....	916
РОЗДІЛ XIII. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ НАУКИ	
Бєлов Д.М., Бєлова М.В. ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРАВОВА ІДЕОЛОГІЯ: ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ.....	921
Швидка Т.І., Лозова А.А. СПЕЦІАЛЬНИЙ ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	926
РОЗДІЛ XIV. РЕЦЕНЗІЇ	
Бєлов Д.М. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В АСПЕКТІ ЗМІЦНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....	931

CONTENTS

SECTION I. THEORY AND HISTORY OF THE LAW AND THE STATE; HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL DOCTRINES

Demianchuk Y.V., Novak Y.V., Dobrenka N.V. GENOCIDE OF THE XXI CENTURY: WAR OF THE MIDDLE AGES WITH MODERN MEANS.....	19
Zabzaliuk D.E. THE PLACE OF THE CONTRACT IN THE MECHANISM OF REGULATION OF ECONOMIC LEGAL RELATIONS: A COMPARATIVIST DIMENSION.....	24
Zakharchyn N.G. LEGAL CUSTOM IN CIVIL LAW OF THE SECOND POLISH REPUBLIC.....	31
Kopcha V.V. LEGAL POLICE FUNCTIONS IN THE DIRECTION OF THE COUNCIL OF EUROPE AND OSCE.....	36
Madalyts V.V. THE SOCIAL FUNCTION OF THE STATE AND HUMAN RIGHTS: PROTECTION MECHANISMS UNDER MARTIAL LAW.....	41
Pankratova V.O. ELECTRONIC CONSULTATIONS AS A MEANS OF INVOLVING CITIZENS IN DECISION-MAKING.....	48
Petsa D.D., Rosokha Ya.M. DEVIANT BEHAVIOR UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW: FACTORS, CONSEQUENCES, MECHANISMS OF INFLUENCE.....	53
Starynskyi M.V., Zavalna Zh.V. PARADIGMS IN LAW: THE REALITY OF MODERN LEGAL SCIENCE.....	58
Starytska O.O. CORPORATE CULTURE OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION AS A FACTOR OF CONSUMER POLICY REALISATION.....	65
Turchyn R. COLLABORATION IN THE CONDITIONS OF MARITAL STATE IN UKRAINE: CERTAIN PROBLEMS AND WAYS TO OVERCOME THEM.....	71
SECTION II. CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW	
Bernaziuk, I.M. ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A NEW REALITY: POTENTIAL IMPACT ON CONSTITUTIONAL AND LEGAL REGULATION IN UKRAINE.....	76
Honcharuk V.L., Zlakoman I.L., Babkova T.V. THE ROLE OF JUDICIAL REFORM IN BUILDING THE RULE OF LAW IN UKRAINE.....	83
Denysenko K.V., Yurchenko L.S. THE CURRENT STATE OF PUBLIC OVERSIGHT OVER THE ACTIVITIES OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES IN UKRAINE.....	89
Zinchenko O.V. HUMAN RIGHTS IN THE CONSTITUTIONS OF ARAB ABSOLUTE MONARCHIES.....	95
Kovach Ya.V. TECHNICO-LEGAL ASPECTS OF THE ADOPTION AND IMPLEMENTATION OF LOCAL NORMATIVE-LEGAL ACTS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT.....	103
Lysenko I.V., Kuzmenko O.V., Gariaieva G.M. LEGAL REGULATION OF ACADEMIC INTEGRITY IN UKRAINE: EVOLUTION AND PROSPECTS.....	108
Noniak M.V. ON THE QUESTION OF DEFINING THE SUBJECTS OF THE RIGHT TO PEACE.....	113
Shatilo V.A. THE PLACE AND ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE LAW-MAKING ACTIVITIES OF UKRAINE.....	118

SECTION III. CIVIL LAW AND CIVIL PROCEEDINGS; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Avtorgov A.M. FEATURES OF FORCED EXECUTION OF AGRARIAN NOTES.....	123
Blaha L.M. BLOOD DONATION: LEGAL STATUS OF THE DONOR AND GUARANTEES OF PROTECTION OF HIS RIGHTS.....	129
Blazhenko T. THE CONCEPT AND ROLE OF AN INDEPENDENT DIRECTOR (INDEPENDENT NON-EXECUTIVE DIRECTOR) IN CORPORATE GOVERNANCE.....	135
Boldyreva V.M., Merkun A.A. REFORMING THE LEGISLATION ON ADOPTION IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF MILITARY REALITIES.....	140
Buletsa S.B. COMPENSATION FOR NON-PECUNIARY DAMAGE IN THE CASE OF PROTECTION OF PERSONAL NON-PROPERTY RIGHTS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	144
Galandarova E. ISSUES OF THE LEGAL REGIME OF INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OBJECTS.....	152
Harievska M.B. PEACE AGREEMENT AS A METHOD OF RECONCILIATION OF PARTIES IN CIVIL PROCEEDINGS: COMPARATIVE LEGAL ASPECT.....	158
Herts A.A. THE ENTERPRISE AS A SINGLE PROPERTY COMPLEX IN THE MORTGAGE LEGAL RELATIONSHIP.....	163
Golovach A.Y. EXCEPTIONS TO THE PRINCIPLE OF "SERVI RES SUNT" IN ANCIENT ROMAN LAW.....	169
Hudyma-Pidverbecka M.M., Hudyma M.M. CONSUMER RIGHTS PROTECTION IN CONTRACTS FOR PROVIDING TOURISM SERVICES WITH A FOREIGN ELEMENT (IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN UNION).....	174
Zhukevych I.V. THE JUDICIAL CONTROL OVER THE EXECUTION OF DECISIONS IN NON-PROPERTY CASES OF CIVIL PROCEEDINGS IN UKRAINE.....	183
Kroitor V.A. WRIT PROCEEDINGS AS A SEPARATE TYPE OF SUMMARY PROCEEDINGS IN CIVIL JUDICIARY OF UKRAINE.....	189
Lisovyi S.A. MARRIAGE PROPERTY REGIME AND DIVISION OF COMMON PROPERTY: COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS.....	195
Melezhik Y. DISPUTE RESOLUTION WITH THE PARTICIPATION OF A JUDGE, MEDIATION, AMICABLE AGREEMENT, DISPUTE RESOLUTION IN AN ARBITRATION COURT AS MEASURES OF ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION.....	200
Mishchuk I.V., Kyrychuk B.S. ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL STANDARDS FOR THE PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS IN ARMED CONFLICT.....	205
Parasyuk M.V. THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE PRINCIPLE OF EQUALITY AND ADVERSARIAL NATURE OF THE PARTIES IN CIVIL PROCEEDINGS.....	211
Pecherova N.H. FEATURES OF THE TRANSFER (ALIENATION) OF PROPERTY RIGHTS FOR PUBLIC ANNOUNCEMENT OF AN UNFIXED PERFORMANCE (LIVE BROADCAST) UNDER A CONTRACT ON THE TRANSFER (ALIENATION) OF PROPERTY RIGHTS UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	217
Poperechna H.M., Poperechnyi Y.Y. RELATED RIGHTS OF PERFORMERS TO DIGITAL CONTENT: PROBLEMATIC ISSUES.....	226
Rushchak I.V. ANTI-PUBLIC TRANSACTION: SEPARATE PRINCIPLES.....	232
Fedoruk N.S. PROFESSIONAL STANDARDS OF LAWYER'S ACTIVITY IN INTERNATIONAL COMMERCIAL MEDIATION: FROM ADVERSARIAL PROCESS TO FACILITATION.....	239

Chorna Zh.L. REGISTRATION OF MARRIAGE OF AN INDIVIDUAL WHO HAS NOT REACHED THE AGE OF MAJORITY AS A BASIS FOR ACQUIRING FULL CIVIL CAPACITY.....	243
---	------------

SECTION IV. ECONOMIC LAW, ECONOMIC PROCEDURAL LAW

Doroshenko L.N. EXPULSION OF A PARTICIPANT FROM A CORPORATE LEGAL ENTITY AS A SANCTION IN CORPORATE LAW.....	249
---	------------

Yefimov O.M., Brozhko N.I. PROBLEMATIC ISSUES OF CONCENTRATION BY LEASING ASSETS IN THE FORM OF A SINGLE PROPERTY COMPLEX.....	255
---	------------

Kostyuchenko Ya.M. THE EUROPEAN UNION AS A KEY PARTNER OF UKRAINE IN FORMING A NEW MODEL OF ECONOMIC SECURITY.....	261
---	------------

Marchenko O.V. SPECIFICS OF LEGAL ENTITIES' DISSOLUTION IN THE CONTEXT OF LEGAL SUPPORT FOR THE REFORM OF ECONOMIC ACTIVITY IN UKRAINE.....	267
--	------------

Piddubna V. THE CONCEPT OF A LEGAL PERSON OF PUBLIC LAW IN THE DOCTRINE AND LEGISLATION OF GEORGIA AND UKRAINE.....	272
--	------------

Sert O.V. ABOUT THE LIABILITY OF EXECUTIVE AND NON-EXECUTIVE MEMBERS OF THE BOARD OF DIRECTORS.....	278
--	------------

Skibyak O.S. PROBLEMS OF DETERMINING THE SUBJECTS OF RELATED PARTY TRANSACTIONS.....	287
---	------------

Soshnykov A.O. THE ROLE OF PUBLIC AUTHORITIES IN THE DEVELOPMENT OF SOCIALLY RESPONSIBLE MANAGEMENT: ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE AND NEW APPROACHES.....	292
---	------------

Iarmolenko O.S. PECULIARITIES OF OPENING BANKRUPTCY PROCEEDINGS AT THE INITIATIVE OF A CREDITOR IN FOREIGN COUNTRIES.....	304
--	------------

SECTION V. LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Anatychuk V.V. THE RIGHT TO FAIR WORKING CONDITIONS AND SOCIAL PROTECTION FOR WORKERS OF DIGITAL LABOR PLATFORMS THROUGH THE PRISM OF INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS.....	310
---	------------

Leta A.V., Savka K.M., Bielova M.V. FEATURES OF LABOUR RELATIONS IN THE GIG ECONOMY: CURRENT CHALLENGES AND PROSPECTS.....	317
---	------------

Lutsenko O. Yev. COMPARATIVE STUDY OF THE RECOGNITION OF THE INVALIDITY OF AN EMPLOYMENT AGREEMENT AND ITS TERMS IN VIETNAM AND CANADA.....	322
--	------------

Pylypenko P.D., Synchuk S.M. REGARDING THE ISSUE OF LEGAL LIABILITY OF SOCIAL SERVICE PROVIDERS UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	328
--	------------

Shlapko T.V., Zinchenko H.S., Spirina A.Ye. COMPARATIVE ANALYSIS OF THE LEGAL REGULATION OF SOCIAL PROTECTION FOR SERVICE MEMBERS IN THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND UKRAINE.....	334
---	------------

Yavorska N.O. THE CONCEPT OF LEGAL REGULATION OF THE IMPLEMENTATION OF THE SOCIAL FUNCTION OF THE STATE.....	342
---	------------

SECTION VI. LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCES LAW

Dukhnevych A.V., Karpinska N.V. ENVIRONMENTAL CONSEQUENCES OF WAR: ASSESSMENT OF WASTE IMPACT ON THE ENVIRONMENT.....	347
--	------------

Ignatenko I.V., Leiba L.V. LEGAL ISSUES OF ECOLOGIZATION IN SPATIAL PLANNING.....	353
--	------------

Kondratiuk T.M. ALLOCATION OF LAND FOR LANDFILLS: LEGAL REGULATION.....	358
--	------------

Lisova T.V. THE LAW OF LAND EASEMENT: CURRENT ISSUES.....	363
Novak T.S., Ermolenko V.M. CERTAIN ASPECTS OF LEGAL SUPPORT FOR THE MANAGEMENT OF WASTE GENERATED DUE TO DAMAGE (DESTRUCTION) OF BUILDINGS AND STRUCTURES AS A RESULT OF HOSTILITIES.....	368
Osadcha A.O. PRECISION FARMING AS AN AGRARIAN AND LEGAL CATEGORY: GENESIS OF DEVELOPMENT AND LEGAL PROBLEMS OF DEFINITION IN UKRAINE AND IN THE WORLD.....	373
Svitlychnyy O.P. LEGAL MECHANISMS FOR OVERCOMING THE ENVIRONMENTAL CONSEQUENCES OF THE RUSSIAN FEDERATION'S MILITARY AGGRESSION AGAINST UKRAINE.....	379
SECTION VII. ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW	
Atamanchuk N.I. CUSTOMS AUTHORITIES AS SUBJECTS OF CUSTOMS PAYMENTS ADMINISTRATION: CURRENT STATE AND PROSPECTS FOR FURTHER REFORM.....	384
Babych E.Y., Zubko V.V. THE ROLE OF PUBLIC FUNDING IN THE LEGAL SUPPORT OF THE GREEN ECONOMY.....	390
Baran A.B. THE CONCEPT OF «CITIZENS IN UNIFORM»: A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE LEGAL STATUS OF SOLDIERS IN THE EU MEMBER STATES AND UKRAINE.....	394
Bilokin D., Kostenko V. FINANCIAL AND LEGAL REGULATION OF DEFENSE PROCUREMENT.....	399
Boldar G.Y. EVOLUTION AND ISSUES OF IMPROVEMENT OF UKRAINIAN LEGISLATION ON PHYSICAL THERAPY AND SOCIAL REHABILITATION.....	405
Bondarenko V.A., Horun H.R., Fedyshyn O.M. PUBLIC COMMUNICATIONS MANAGEMENT OF THE NATIONAL POLICE.....	411
Borovikova V.S. PUBLIC REGISTER: CONCEPT, LEGAL NATURE AND MAIN TYPES.....	418
Bortsevych P.S. MODERN ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF FINANCIAL MONITORING.....	423
Vielikov S.G. EXPERIENCE OF THE COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION REGARDING JUDICIAL CONTROL IN THE FIELD OF URBAN PLANNING: CHALLENGES FOR UKRAINE.....	427
Vychavka V.I., Liashuk R.M. LEGAL REGULATION OF THE TASKS AND FUNCTIONS OF THE HEADQUARTERS OF THE BRIGADE-TYPE BORDER DETACHMENT OF THE STATE BORDER GUARD SERVICE OF UKRAINE.....	432
Yefimov O.M., Brozhko N.I. ALLOCATION AS AN EXAMPLE OF A CONFLICT IN LAW.....	437
Zhmakin S.A. FOREIGN EXPERIENCE OF ENVIRONMENTAL OMBUDSMAN INSTITUTION IMPLEMENTATION: COMPARATIVE ANALYSIS.....	443
Kalnyk V.V. ADMINISTRATIVE PROCESS IN THE CONTEXT OF EUROPEAN JUSTICE STANDARDS.....	449
Kolesnikova M.V., Skoblyk M.O. ADMINISTRATIVE PROCESS – UKRAINIAN EXPERIENCE. CHALLENGES, TRANSFORMATION AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	455
Komziuk V.T., Shapoval T.B. REGARDING MEASURES TO RESPOND TO OFFENSES, DEFINED BY THE CODE OF UKRAINE ON ADMINISTRATIVE OFFENSES, AS TYPES OF POLICE MEASURES.....	460
Kokhan O.I. ANALYSIS OF THE PROBLEM OF PREVENTING AND COUNTERACTING CORRUPTION IN THE SOCIAL SPHERE IN CONTEMPORARY LEGAL SCIENCE.....	465

Kushnir I.P., Adamchuk S.V. COUNTERING DISINFORMATION: ORGANIZATIONAL AND LEGAL ASPECT.....	470
Lymar O.L. PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF MASS MEDIA ACTIVITIES IN THE INTERESTS OF NATIONAL SECURITY OF UKRAINE.....	476
Manzhula A.A. IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLE OF LEGALITY IN THE PRISM OF JUDICIAL PROTECTION OF THE RIGHTS OF LGBT PERSONS IN UKRAINE.....	482
Mentukh N.F. FOREIGN EXPERIENCE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF COMBATING CUSTOMS CRIME.....	487
Muzyka-Stefanchuk O.A., Huberska N.L., Savenkova V.G. ENTREPRENEURSHIP IN THE CONTEXT OF TAX LEGAL RELATIONS AND JUDICIAL PRACTICE.....	494
Pai I.I. RESEARCH METHODOLOGY FOR PREVENTING CORRUPTION RISKS IN THE IMPLEMENTATION OF CUSTOMS PROCEDURES.....	500
Pysarenko O.V. THEORETICAL, LEGAL AND APPLIED ASPECTS OF THE APPLICATION OF ADMINISTRATIVE AGREEMENTS IN THE FIELD OF CULTURAL HERITAGE PROTECTION BY LOCAL PUBLIC ADMINISTRATION BODIES.....	507
Poliakov O.P. MANAGEMENT SYSTEM OF NON-BANK FINANCIAL PAYMENT SERVICE PROVIDERS: IMPLEMENTATION OF ORGANIZATIONAL MEASURES.....	512
Salihov O.O. ADMINISTRATOR OF HOUSEHOLD WASTE MANAGEMENT SERVICES: NOVELTY OF THE LAW OF UKRAINE "ON WASTE MANAGEMENT".....	516
Svitlychnyy O.P., Mykhalskyi D.Yu. PUBLIC LEGAL PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS IN UKRAINE.....	524
Turov V.D. LEGAL REGULATION OF THE APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS OF UKRAINE.....	529
Khokhlova I.V., Malesh P.V. IMPLEMENTATION OF ANTI-CORRUPTION DISCIPLINES AS A FACTOR IN DEVELOPING AN ENVIRONMENT OF INTEGRITY.....	536
Chartoryiskyi K.S. THE HISTORY OF THE CONCEPT OF CONTROLLED FOREIGN COMPANY IN INTERNATIONAL TAXATION.....	541
Cherkunov O.V. THE LEGAL FOUNDATIONS OF SOCIAL SECURITY FOR CUSTOMS OFFICIALS: ISSUES AND PERSPECTIVES.....	547
Sharenko M.S., Dobrunova K.V. OPEN BANKING IN UKRAINE: DEVELOPMENT POTENTIAL AND BENEFITS FOR CONSUMERS.....	552
Sharenko M.S., Pilat O.V., Sumtsova S.O. PREVENTION OF MONEY LAUNDERING IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL FATF STANDARDS.....	557
Shevchuk M.O. ON THE ISSUE OF CONSTITUTIONAL PRINCIPLES OF STATE INFORMATION SECURITY.....	563
SECTION VIII. CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL ENFORCEMENT LAW	
Andrushko A.V. RAFAŁ LEMKIN'S CONCEPT OF THE CRIME OF GENOCIDE: FORMATION, TRANSFORMATION, MODERN MEANING.....	569
Bondarchuk D.S. GENERAL THEORETICAL PRINCIPLES OF THE STUDY OF RAPE AS A FORM OF CRIME AGAINST HUMANITY.....	578
Vozniuk A.A., Hryniv O.O., Yermenchuk O.P. SURROGACY AND HUMAN TRAFFICKING: CRITERIA FOR DISTINCTION AND GROUNDS FOR CRIMINAL LIABILITY.....	583
Hryshko V.I. FOREIGN EXPERIENCE IN APPLYING A MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO PREVENTING AND COMBATING DOMESTIC VIOLENCE.....	590

Koba O.V. MILITARY OFFENSES IN THE CONTEXT OF THE CONTENT OF THE GENERAL SYSTEM OF PREVENTION OF OFFENSES AND CRIME.....	595
Kolomiyets N.V., Galushka D.Yu. THE IMPACT OF THE ECHR DECISION "KAVERZIN V. UKRAINE" ON STRENGTHENING CRIMINAL LIABILITY FOR TORTURE.....	603
Kryklyvets D.Y. IMPOSITION OF PUNISHMENT UNDER THE RULES OF ARTICLE 69 ² OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE: CHARACTERISTICS OF THE RULES AND PENALIZATION ISSUES.....	608
Lemak O.V. WELFARE STATE: ESSENTIAL, SECURITY-LEGAL AND CRIMINOLOGY SIGNIFICANCE.....	615
Nikiforova T.I. CRIMINAL LEGAL PROTECTION OF THE EQUALITY OF CITIZENS: THE LIMITS OF CRIMINALIZATION.....	623
Olenchenko N.G. THEORETICAL PRINCIPLES FOR DETERMINING THE OBJECT OF CRIMINAL OFFENSES AGAINST PROPERTY IN THE BUILDING INDUSTRY.....	629
Parasiuk N.M. DEPRIVATION OF THE STATE AWARD OF UKRAINE IN THE SYSTEM OF PUNISHMENT.....	634
Pylypenko D.O., Pylypenko Y.O. DEFINITION OF OTHER SEVERE CONSEQUENCES IN THE PARTICULARLY QUALIFIED COMPOSITION OF ABANDONMENT IN DANGER.....	640
Pishchenko G.I., Lysenko A.O. STATUS, STRUCTURE AND TRENDS OF MERCENARY CRIMES UNDER MARTIAL LAW IN UKRAINE.....	645
Romantsova S.V. THE PRINCIPLES OF SOCIAL INFLUENCE AS THE MAIN MEANS OF CORRECTION OF CONVICTS.....	651
Sperkach N.A., Kybysh I.V. CRIMINOLOGICAL MEASURES TO PREVENT CRIMINAL OFFENSES IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGY AND WAYS TO IMPROVE THEM.....	658
Topchii V.V., Bodunova O.M. PROBLEMATIC ISSUES OF ENSURING CYBERSECURITY IN UKRAINE.....	664
Ustinova O., Medvid L.P. COMBAT IMMUNITY: AMENDMENTS TO THE LEGISLATION UKRAINE.....	670
Chekmaryova I.N., Reznichenko H.S. VIOLATION OF THE INVINCIBILITY OF HOUSING: PROBLEMS OF QUALIFICATION.....	676
Chehunov M.V. GENERAL SOCIAL PREVENTION OF BRIBERY IN THE ACTIVITIES OF LEGAL ENTITIES UNDER PRIVATE LAW.....	681
Shupyana M.Y. CORRUPTION CRIME: MAIN ASPECTS OF ITS CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS.....	686
SECTION IX. CRIMINAL PROCEDURE AND FORENSICS; FORENSIC EXAMINATION OPERATIONAL SEARCH ACTIVITIES	
Andrukh V.V. PROBLEMATIC ISSUES OF REGULATORY APPROACH OF APPEALING ACTIONS OR INACTION OF THE PROSECUTION IN PRE-TRIAL CRIMINAL PROCEEDINGS.....	691
Barabanova D.A. PROBLEMS OF IMPLEMENTING THE RIGHT OF THE SUSPECT (ACCUSED) TO REPRESENT EVIDENCE.....	697
Volobuev A.F., Smokov S.M. PROCEDURAL TERMS IN CRIMINAL PROCEEDINGS: PROBLEMATIC ISSUES.....	702
Zavtur V.A. THE USING OF HEARSAY EVIDENCE IN PROVING THE FACTS OF DOMESTIC AND SEXUAL VIOLENCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS: CERTAIN ISSUES OF NORMATIVE REGULATION AND LAW ENFORCEMENT.....	708

Kikinchuk V.V. COVERT INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS AS MEANS OF PROOF IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	714
Kolot N.M. ENSURING LEGALITY BY THE PROSECUTOR DURING THE COMPLETION OF THE PRE-JUDICIAL INVESTIGATION IN THE FORM OF AN APPLICATION TO THE COURT WITH A REQUEST FOR THE RELEASE OF A PERSON FROM CRIMINAL RESPONSIBILITY.....	719
Kosokhatko B.S. SUBJECTS OF WAR CRIMES INVESTIGATIONS AND THEIR CAPABILITIES WITHIN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	725
Kryzhevskiy A.V. FEATURES FOR INTERROGATION OF MEMBERS OF ORGANIZED CRIMINAL GROUPS SUSPECTED OF COMMITTING FRAUDS.....	731
Nesterova I.A. REGARDING THE USE OF VERIFICATION METHOD IN THE PROCESS OF INVESTIGATING AND DISCLOSING CRIMINAL OFFENSES.....	738
Pavlova N.V., Varenik D.S., Bynhar Y.Y. CRIMINALISTICAL CHARACTERISTICS OF CRIMES IN THE FIELD OF ECONOMICS.....	743
Patreluk D.A. WAYS TO INCREASE THE EFFICIENCY OF CRIMINAL PROSECUTION.....	749
Stolitnii A.V. IMPROVING THE PROCEDURE FOR ACCOUNTING FOR CRIMES RELATED TO VIOLATIONS OF THE LAWS AND CUSTOMS OF WAR.....	758
Chechersky V.I., Vishnevsky S.A. PROBLEM ISSUES OF THE ORGANIZATION OF OPERATIONAL RESEARCH ACTIVITIES IN THE ENVIRONMENTAL SPHERE.....	766
SECTION X. JUDICIAL SYSTEM; THE PROSECUTION SERVICE AND ADVOCACY	
Bilokin R.M. NOTARIAL ACTIVITY AS A TYPE OF LAW ENFORCEMENT ACTIVITY.....	771
Borshchenko V.V. THE INFLUENCE OF LEGAL WRITING ON THE FORMATION OF THE SKILLS OF A MODERN LAWYER.....	777
Humenyuk V.V. STAGES OF HISTORICAL DEVELOPMENT OF NOTARIAT IN THE ERA OF DIGITALIZATION.....	782
Yena I.V. PECULIARITIES AND CHALLENGES OF LAWYER COMMUNICATION IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW IN UKRAINE.....	789
Zaborovskyy V.V. ON THE NEED TO ADOPT THE STANDARD FOR THE ADVANCED TRAINING OF UKRAINIAN LAWYERS.....	794
Fidria Y.O. ACTIVITIES OF PROSECUTOR'S OFFICES IN ENVIRONMENTAL PROTECTION UNDER MARTIAL LAW: A CRIMINAL LAW PERSPECTIVE.....	800
Fomenko A.Ye. LAW ENFORCEMENT UNDER MARTIAL LAW: CHALLENGES FOR THE NATIONAL LEGAL SYSTEM.....	807
SECTION XI. INTERNATIONAL LAW	
Ahafonova Y.P., Kotliarenko O.P. STATE OF WAR: ISSUES OF LEGAL CONSEQUENCES IN THE CONTEXT OF ARMED AGGRESSION BY THE RUSSIAN FEDERATION.....	813
Bielova M.V., Byelov D.M., Rushchak I.V. ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PRE-TRIAL INVESTIGATION OF CRIMINAL CASES: SOME ISSUES OF INTERNATIONAL PRACTICE.....	818
Besedin I. UN HUMANITARIAN AID AND HUMANITARIAN FUNDS IN THE WORLD.....	825
Bortnyk N.P., Kovaliv M.V., Yesimov S.S. UN ACTIVITIES IN THE FIGHT AGAINST INTERNATIONAL TERRORISM.....	831

Vasyliiev O.S. ADAPTATION OF INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW TO THE CHALLENGES OF HYBRID WARFARE UNDER MARTIAL LAW: THE CASE OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR.....	837
Veremchuk V.S. THE ROLE OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN DEVELOPING THE LEGAL FRAMEWORK FOR MARITIME AUTONOMOUS SURFACE SHIPS.....	843
Voroniatiuk O.O. ACTIVITIES OF INTERNATIONAL INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS IN THE FIGHT AGAINST CRIME.....	848
Homonai V.V. LEGAL REGIME OF STAY IN THE EU OF CITIZENS OF UKRAINE.....	854
Hryb A.M. PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE EUROPEAN UNION: GENERAL PRINCIPLES.....	859
Ignatenko Ye.O. LEGAL POSITIONS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS AS A SOURCE OF LAW IN UKRAINE.....	866
Kachuriner V.L. THE ROLE OF THE INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION IN ENSURING THE RIGHT TO FREEDOM OF PEACEFUL ASSEMBLY AND ASSOCIATION.....	871
Korzh P.V. THE ROLE OF THE UN IN SHAPING THE INTERNATIONAL LEGAL REGIME FOR OUTER SPACE.....	876
Lyhvar V.V. INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF THE APPLICATION OF SUBSTITUTION (THE KIND OF RESTITUTION) AS A FORM OF MATERIAL RESPONSIBILITY OF STATES.....	881
Tsarenko O.M., Tsapyuk R.V. MODERN ARMED CONFLICTS: COMPLIANCE WITH THE STANDARDS OF INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW.....	887
SECTION XII. THE PHILOSOPHY OF LAW	
Bedrii M.M. THE CORRELATION OF THEORY AND CONCEPTION AS ELEMENTS OF LAW SCIENCE.....	892
Vandzhurak R.V. LOGICAL AND METHODOLOGICAL BASES OF DISCRETION OF LAW ENFORCEMENT SUBJECTS.....	897
Melnychuk Y.I. PECULIARITIES OF KNOWLEDGE OF LEGAL TRUTH.....	907
Nalivayko L.R. CONTROVERSIAL ISSUES OF ENSURING THE RIGHTS AND FREEDOMS OF LGBT PEOPLE IN UKRAINE.....	912
Turchynjak Ya.I. THE INFLUENCE OF LEGAL EDUCATION ON A PERSON'S LEGAL AWARENESS.....	916
SECTION XIII. CURRENT ISSUES OF MODERN LEGAL SCIENCE	
Byelov D.M., Bielova M.V. INTEGRITY AND LEGAL IDEOLOGY: A QUESTION OF CORRELATION.....	921
Shvydka T.I., Lozova A.A. SPECIAL LEGAL REGIME OF DEFENSE PROCUREMENT: FOREIGN EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR MODERNIZATION OF DOMESTIC LEGISLATION.....	926
SECTION XIV. REVIEWS	
Byelov D.M. PROBLEMS OF IMPLEMENTING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN TERMS OF STRENGTHENING NATIONAL AND INTERNATIONAL RULE OF LAW.....	931

РОЗДІЛ V. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК: 349.2

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.49>

ПРАВО НА СПРАВЕДЛИВІ УМОВИ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ПРАЦІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ

Анатійчук В.В.,
кандидат юридичних наук, асистент,
асистент кафедри приватного права
юридичного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича,
ORCID: 0000-0002-8036-4351

Анатійчук В.В. Право на справедливі умови праці та соціальний захист працівників цифрових платформ праці через призму міжнародних правових стандартів.

Робота, опосередкована платформою, є джерелом засобів до існування для мільйонів працівників. Проте, платформи, як правило, у більшості країн, виключають зі сфери трудових прав працівників, класифікуючи їх як «незалежних підрядників», перекладаючи на них різного роду ризики і витрати. Вказане негативно впливає на робочі стандарти не лише для працівників платформи, але й для працівників підприємств, що конкурують між собою.

Констатується, що цифрові трудові платформи, як посередники роботи, зростають швидкими темпами, змінюючи сталий спосіб організації роботи, впливаючи на економічний сектор, адаптуючи підприємства до нових змін, нових форм конкуренції. Зростання цифрових платформ праці створює додаткові можливості для отримання доходу, проте праця працівників, яких опосередковується через такі платформи продовжує стикатися з різного роду проблемами.

Трудове законодавство в більшості країн традиційно передбачає подвійний поділ між незалежними підрядниками, які можуть брати на себе ризики своїх власних підприємств і на які не поширюється дія трудового законодавства, зайнятості та працівниками на яких поширюється трудове законодавство, гарантії зайнятості, включаючи контроль роботодавця за їх роботою, підпорядкування працівника та його залежність від роботодавця. Ці фактори часто використовуються як ознаки для визначення межі між працівниками та незалежними підрядниками (самостійними працівниками). Зауважується, що робота на платформі, як і багато інших форм роботи, зайнятості не відповідає цьому бінарному поділу. Розмиття кордонів посилюється фрагментацією відносин між різними суб'єктами, опосередкованими платформою.

Доводиться, що держави, шляхом ухвалення відповідних законодавчих актів повинні створювати юридичні зобов'язання щодо платформ, не залежно від правового статусу людини («статус її контракту»), її працевлаштованості. Важливим є те, що вона виконує роботу, надає послуги з метою вироблення матеріальних благ, задоволення потреб споживачів. Відповідно, будь-яка праця, як суспільно-корисна, повинна відповідати критеріям, принципам гідної праці, захисту колективних та індивідуальних інтересів, соціальної захищеності економічно активного населення.

Ключові слова: норми конвенцій МОП, цифрові трудові платформи, міжнародне регулювання, гідна праця, робоче місце, соціальне забезпечення.

Anatychuk V.V. The right to fair working conditions and social protection for workers of digital labor platforms through the prism of international legal standards.

Platform-mediated work is a source of livelihood for millions of workers. However, platforms, as a rule, in most countries, exclude workers from the scope of labor rights, classifying them as "independent contractors", shifting various risks and costs onto them. This negatively affects labor standards not only for platform workers, but also for workers of competing enterprises. It is noted that digital labor platforms, as intermediaries of work, are growing rapidly, changing the sustainable way of organizing

work, influencing the economic sector, adapting enterprises to new changes, new forms of competition. The growth of digital labor platforms creates additional opportunities for income generation, but the labor of workers mediated through such platforms continues to face various challenges.

Labor law in most countries traditionally provides for a dual division between independent contractors, who can assume the risks of their own enterprises and are not subject to labor law, and employees, who are subject to labor law, employment guarantees, including the employer's control over their work, and the employee's subordination and dependence on the employer. These factors are often used as markers to determine the boundary between employees and independent contractors (self-employed workers). It is noted that platform work, like many other forms of work and employment, does not fit this binary division. The blurring of boundaries is exacerbated by the fragmentation of relationships between different actors mediated by the platform.

It is argued that states, by adopting relevant legislative acts, must create legal obligations regarding platforms, regardless of the legal status of a person («their contract status»), their employment. What is important is that it performs work and provides services in order to produce material goods and satisfy consumer needs. Accordingly, any work, as socially beneficial, must meet the criteria and principles of decent work, protection of collective and individual interests, and social security of the economically active population.

Key words: LO convention norms, digital labor platforms, international regulation, decent work, workplace, social security.

Постановка проблеми. Цифровізація, віртуалізація економіки, її гібридний характер, поява різних модифікацій - економіка платформ, економіка «за запитом», економіка спільного споживання, Гіг-економіка - змінюють не лише соціально-трудова простір у сфері безпосереднього докладання праці. Відбуваються зміни всієї соціальної структури економіки та суспільства, стираються класичні грані між виробниками і споживачами, працівниками і роботодавцями; змінюється колишня полярність взаємовідносин та взаємозалежності між власниками робочої сили та власниками капіталу. Соціальна тканина нової (цифрової) економіки і мережевого суспільства набуває неklasичних, атипових, змінюваних, нестійких форм. Такою ж стає і вся система соціально-трудова відносин [12, с. 14-15].

Вчорашня типовість і нинішня атиповість; колишня стандартність і нинішня нестандартність; базис і надбудова; економічне і соціальне; економічне і позаекономічне та багато іншого за умов нової (цифрової) економіки помінялося місцями [12, с. 14].

Масштаби та глибина соціально-трудова проблем, асиметрії у царині економічного та соціального розвитку є такими, що ставлять під загрозу соціальну безпеку. Через призму зайнятості, доходів, гідної праці, інших системотвірних компонентів соціально-трудова розвитку чітко простежується як зародження нових можливостей для економічно активної людини в умовах нової економіки, так і поява усе нових викликів та ризиків [12, с. 14-15]. Відносно новим викликом для всього людства, у зв'язку з розвитком цифрових технологій стала Платформна робота, яка є однією з найбільш обговорюваних у світі форм зайнятості у зв'язку зі складностями застосування до неї традиційних норм трудового права. Найновіше програмне дослідження МОП - щорічний огляд тенденцій у сфері праці присвячено саме платформній зайнятості [7]. Вище зауважене потребує подальших наукових доробок у сфері платформної зайнятості та потребує розкриття її правової природи як і правового статусу працівників цих робіт.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі аспекти проблем зайнятості на цифрових платформах, умов праці, гарантій праці з урахуванням міжнародного досвіду стали центром уваги у наукових дослідженнях таких українських науковців як: Вишневецької С.В., Гаращенко Л.П., Гетьманцевої Н.Д., Глущенко М.П. Купіної Л.Ф., Михайлової І.Ю., Рим О.М., Середи О.Г., Сімутіної Я.В., Юшко А.М., Тищенко О.В., Трунової Г.А., Шумила М.М., Ярошенка О.М., які внесли вагомий доробок у розвиток національної науки. Проте подальший розвиток цифровізації зміщує певні акценти у поняття та суть працівників цифрових платформних робіт і потребує подальших наукових розвідок.

Мета статті полягає у розкритті проблемних питань щодо регулювання роботи на цифрових платформах праці, встановлення справедливих умов праці та соціального захисту працівників через призму міжнародних стандартів.

Виклад основного матеріалу. Наявність цифрових інструментів пришвидшила розвиток інноваційних бізнес-моделей, таких як цифрові платформи праці, які пропонують гнучкість виконання робіт з будь-якого місця, в будь-який час.

Різноманітні види бізнесу, від стартапів компаній зі списку Fortune 500, дедалі більше покладаються на веб-платформи онлайн (далі - платформи). Підприємства використовують онлайн-плат-

форми з трьох основних причин: спрощення процесу набору персоналу; зниження витрат і підвищення ефективності; отримання доступу до знань і пошуку інновацій. Навколо з'явилося багато цифрових стартапів світу, зокрема у сфері штучного інтелекту (ШІ), щоб задовольнити вимоги автоматизації робочих процесів та аналітики. Перевага роботи вдома, гнучкість роботи, оплата є ключовими мотиваційними факторами роботи на платформах. Відповідно, робота, опосередкована платформою, є джерелом засобів до існування для мільйонів працівників, незліченна кількість яких приєдналася до їхніх лав унаслідок пандемії Covid-19, військової інтервенції росії в Україну та інших військових конфліктів, що на жаль, не закінчуються у світі. У 2019 році цифрові платформи праці в усьому світі заробили прибуток щонайменше 50 мільярдів доларів США а, можливо, набагато більше [10]. Проте, платформи, як правило, у більшості країн, виключають зі сфери трудових прав працівників, класифікуючи їх як «незалежних підрядників», перекладаючи на них різного роду ризики і витрати. Вказане негативно впливає на робочі стандарти не лише для працівників платформи, але й для працівників підприємств, що конкурують між собою. Відповідно, існує нагальна потреба створити нормативно-правову базу, яка діятиме не лише в окремих країнах, а на міжнародному рівні, щоб запобігти порушенню трудових прав людей, зайнятих працею та підтримувати найкращі практики на всіх платформах.

Слід підкреслити, що інтернет-платформа є програмним додатком, що дає можливість координувати співпрацю в різних формах між різними суб'єктами. Сама платформа є об'єктом права, програмне забезпечення, якої належить фізичним чи юридичним особам.

У всьому світі платформні компанії, моделі яких дозволяють працівникам працювати з відносною незалежністю та інші, які діють прямо через стандартні трудові договори, які здійснюють широкий спектр контролю над працівниками, починаючи від прихованих трудових відносин не створили надійної основи для забезпечення стандартів гідної праці в контексті цифрової роботи [8].

У суспільстві, яке як найважливішу соціальну цінність сприймає людину, її внутрішню свободу та права як прояв цієї свободи, формується імперативний посил до держави та її інституцій щодо визнання, дотримання та захисту прав і свобод людини та громадянина [15, с. 7-8].

Цифрові трудові платформи, як посередники роботи, зростають швидкими темпами, змінюючи сталий спосіб організації роботи. Вони впливають на економічний сектор, адаптуючи підприємства до нових змін, які запроваджують цифрові технології та до нових форм конкуренції, що виникають на цих платформах. Зростання цифрових платформ праці створює додаткові можливості для отримання доходу, проте праця працівників, яких опосередковується через такі платформи продовжує стикатися з різного роду проблемами.

Прозорість і підзвітність у контексті роботи платформи привернули значну увагу, що призвело до запровадження правил у різних юрисдикціях, включаючи Іспанію та Італію [3; 2]. Ці правила спрямовані на те, щоб платформи дотримувалися стандартів прозорості в прийнятті своїх рішень, особливо щодо працівників, які працюють на цифрових платформах праці. Зокрема, Директива (ЄС) 2024/2831 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про покращення умов праці в платформній зайнятості [1] містить заходи, що спрямовані на захист прав і добробут працівників платформи. Директива 2024/2831 має на меті покращити умови праці та захистити персональні дані у платформній роботі в ЄС. Директива встановлює рамки для визначення правильного статусу зайнятості працівників платформи та запроваджує юридичну презумпцію трудових відносин за наявності певних індикаторів контролю. Цифрова платформа повинна довести відсутність трудових відносин, якщо хоче спростувати цю презумпцію. Запроваджуються суворі правила щодо автоматизованих систем прийняття рішень та алгоритмічного управління що використовуються цифровими трудовими платформами, зокрема: «вимоги до прозорості щодо автоматизованих систем; права на людський перегляд значущих автоматизованих рішень; обмеження обробки персональних даних через автоматизований моніторинг; обов'язковий людський нагляд за автоматизованими системами; захист здоров'я та безпеки працівників платформи». Відповідно, директива встановлює також нові зобов'язання щодо прозорості для платформ: «надання інформації про кількість працівників та умови праці; доступ до доказів та комунікаційних каналів для працівників; декларування платформної роботи органам влади; захист від звільнення та несприятливого ставлення».

Вказану Директиву держави-члени повинні запровадити до 2 грудня 2026 року. Директива поширюється на всі цифрові трудові платформи, що організовують роботу в ЄС, незалежно від місця їх реєстрації. Акт встановлює мінімальні стандарти для працівників платформи, дозволяючи державам-членам запроваджувати більш сприятливі для них положення.

Як бачимо, норми конвенцій МОП відіграють важливе значення у розв'язанні проблеми уніфікації норм трудового права різних країн [11, с. 14].

Трудове законодавство в більшості країн традиційно передбачає подвійний поділ між незалежними підрядниками, які можуть брати на себе ризики своїх власних підприємств і на які не

поширюється дія трудового законодавства, зайнятість та працівниками на яких поширюється трудове законодавство, гарантії зайнятості, включаючи контроль роботодавця за їх роботою, підпорядкування працівника та його залежність від роботодавця. Ці фактори часто використовуються як ознаки для визначення межі між працівниками та незалежними підрядниками (самостійними працівниками).

Робота на платформі, як і багато інших форм роботи, зайнятості не відповідає цьому бінарному поділу. Розмиття кордонів посилюється фрагментацією відносин між різними суб'єктами, опосередкованими платформою. Навіть якщо працівників класифікувати як найнятих працівників, платформи можуть змінити відносини таким чином, щоб представити працівників як таких, що не відповідають ознакам трудової зайнятості. Навіть там, де працівники є технічно самозайнятими, вони все одно можуть опинитися у дуже нестабільному становищі, залишаючи їх повністю нести ризики своєї діяльності.

Глобальна комісія МОП з майбутнього праці (2019)⁷² запропонувала подальший розвиток загальних гарантій праці, акцентуючи на тому, що «всі працівники, незалежно від їхнього контракту чи статусу зайнятості, повинні користуватися основними правами працівників». Проте, робота на платформі викликає й надалі певні проблеми через її цифровий характер. Наприклад, процес припинення або дезактивації може бути автоматично запущений за допомогою встановленої формули, такої як певної кількості поганих відгуків клієнтів, тоді як платформи, зазвичай, зображується як просто середовище для зв'язку шукачів роботи та постачальників роботи, приховуючи, таким чином, контроль, який вони здійснюють.

Міжнародне регулювання повинно надати працівникам платформи всі фундаментальні права, якими мають право бути наділені і забезпечені всі працівники, враховуючи при цьому специфіку цього виду праці. Прецеденти для цього передбачені рядом Конвенцій МОП, Регламентами Європейського Парламенту та Ради, висновками та рекомендаціями Ради, зокрема: Конвенціями МОП: «Про гідну працю домашніх працівників» (№ 189), «Про приватні агентства зайнятості» (№ 181), «Про викорінення насильства та домагань у сфері праці» (№ 190), «Про працю в морському судноплавстві», «Про свободу асоціації та захист права на організацію» (№ 87), «Про право на організацію та ведення колективних переговорів» (№ 98), «Про рівну винагороду» (№ 100), «Про скасування примусової праці» (№ 105), «Про дискримінацію в галузі праці та занять» (№ 11), «Про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів» (№ 159), «Про охорону материнства» (№ 103), «Про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності» (№ 100), «Про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками» (№ 156); Рекомендацією МОП № 198 щодо трудових відносин; Основним мандатом МОП, що полягає у сприянні гідним умовам праці, Декларацією МОП основних принципів і прав у світі праці 1998 року. Беручи до уваги Регламент (ЄС) 2019/1150 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про сприяння чесності та прозорості для бізнес-користувачів онлайн-посередницьких послуг; Директиву (ЄС) 2019/1152 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року про прозорі та передбачувані умови праці в Європейському Союзі; Директиву (ЄС) 2019/770 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2019 року про деякі аспекти контрактів на постачання цифрового контенту та цифрових послуг; Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб щодо обробки персональних даних і про вільний рух таких даних, а також про скасування Директиви 95 /46/EC (Загальний регламент захисту даних, GDPR); рекомендацію Ради від 8 листопада 2019 року щодо доступу до соціального захисту для працівників і самозайнятих осіб; висновки Ради від 24 жовтня 2019 року щодо «Майбутнього праці: Європейський Союз підтримує Декларацію сторіччя МОП»; висновки Ради від 13 червня 2019 року «Світ праці, що змінюється: міркування про нові форми роботи та наслідки для безпеки та здоров'я працівників»; пропозицію Комісії від 15 грудня 2020 року щодо регламенту Європейського парламенту та Ради щодо єдиного ринку цифрових послуг (Закон про цифрові послуги) та внесення змін до Директиви 2000/31/EC (COM(2020)0825); пропозицію Комісії від 15 грудня 2020 року щодо регламенту Європейського парламенту та Ради щодо конкурентних та чесних ринків у цифровому секторі (Закон про цифрові ринки) (COM(2020)0842).

Слід підкреслити, що зобов'язання, які містяться в Конвенціях МОП, Регламентах Європейського Парламенту та Ради, висновках, рекомендаціях Ради тощо, спрямовані в першу чергу на держави. Держави, шляхом ухвалення відповідних законодавчих чи інших нормативних актів, повинні створювати юридичні зобов'язання щодо платформ. Не важливо, який в людини правовий статус («статус її контракту»), в якій країні вона працевлаштована, важливим є те, що вона виконує роботу, надає послуги з метою вироблення матеріальних благ, задоволення потреб споживачів. А тому будь-яка праця, як суспільно-корисна, повинна відповідати критеріям, принципам гідної праці. Адже «принципово важливо, що гідна праця для економічно активної людини – це й сприятливі,

безпечні умови праці, належна винагорода за послуги праці, дотримання прав людини праці, розвиток можливостей у сфері формування та прирощення людського капіталу, захисту колективних та індивідуальних інтересів, соціальна захищеність економічно активної людини. ... За умов гідної праці період економічної активності людини наповнюється природними, першозначущими цінностями – достатку, безпеки, свободи, захищеності, вибору, можливостей» [12, с. 17].

З огляду на вказане, МОП необхідно розробити фундамент для прийняття Конвенції про роботу на платформі та захист прав працівників, основні принципи організації працівників платформних робіт, які відіграватимуть важливу роль у створенні обов'язкових трудових стандартів та стосуватимуться глобального характеру роботи на платформі, а також захисту працівників платформи. Конвенція має ґрунтуватися на принципі «універсальності», який означає, що необхідно опиратися на існуючі трудові стандарти, прийняті МОП і адаптувати їх таким чином, щоб вони відповідали трудовим правам працівникам платформи, незалежно від її виду та встановлювали умови гідної праці. По друге, необхідно визнати, що робота на платформі може приймати різноманітні форми, вимагаючи вивірених правових стандартів. Адже ще у 1998 році МОП визначила низку основних принципів, які всі держави-члени МОП зобов'язані поважати та виконувати незалежно від того, чи вони ратифікували відповідні Конвенції. До них належать свобода асоціації та ефективне визнання права на ведення колективних переговорів; ліквідація примусової праці; скасування дитячої праці; та усунення дискримінації у сфері праці та професій [6].

«Робоче місце» має включати всі місця, де працівники повинні перебувати через свою роботу і над якими платформа має прямий чи опосередкований контроль або може вплив за умовами контракту або іншим чином. «Робота» має визначатися комплексно яка охоплює всі види діяльності працівника, що впливають із роботи на платформі. Вона має поширюватися на «поїздки, пов'язані з роботою», які здійснюються «за допомогою зв'язку, пов'язаного з роботою, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій», або «під час поїздок на роботу та з роботи».

Якщо працівник працює вдома, повинні застосовуватися національні закони та нормативні акти щодо охорони здоров'я та безпеки, враховуючи характер роботи. Виконання законів щодо безпеки та гігієни праці та робочого середовища для працівників платформ має забезпечуватися адекватною системою інспектування, що вимагаються за характером роботи. Працівники повинні бути проінформовані про платформи щодо здоров'я та безпеки. Повинна надаватися адекватна компенсація у випадку нещасних випадків або професійних захворювань на платформних роботах державою, або шляхом обов'язкового страхування, укладеного платформами. Працівники повинні бути забезпечені належним захисним одягом і захисним обладнанням, щоб запобігти ризику нещасних випадків або негативного впливу на здоров'я. Заходи з охорони праці та безпеки не повинні передбачати жодних витрат для працівників. Працівники, які відсторонилися від роботи та вважають, що у них є підстави вважати, що вона становить неминучу та серйозну небезпеку для їхнього життя чи здоров'я, не повинні бути притягнуті до відповідальності.

У Конвенції має бути включене визначення роботи на платформі або праці. Можна послатися на визначення, розроблене Euro-found [4], яке характеризує роботу на платформі як форму роботи, «яка використовує цифрову платформу для надання організаціям або окремим особам доступу до інших організацій або окремим особам для вирішення конкретних проблем або надання певних послуг, в обмін на оплату». Вирішальною особливістю є те, що послуги розробляються, пропонуються, опосередковуються та/або контролюються платформою, яка отримує дохід, принаймні частково, від праці, виконаної працівником. Слід включити відповідне визначення поняття «працівник», зазначивши, що цей термін включає всіх, хто надає персональні послуги через платформу, незалежно від статусу контракту.

Незважаючи на те, що МОП піддається критиці у багатьох аспектах, вона залишається головним органом ООН, якому доручено встановлювати трудові стандарти та залишатися ключовим гравцем у створенні рамок стандартів гідної праці.

Міжнародна організація праці (МОП) відіграє ключову роль у захисті прав працівників, розробляючи конвенції та рекомендації, спрямовані на забезпечення гідних умов праці та соціального захисту. Її діяльність спрямована на підвищення якості праці для всіх працівників незалежно від сфери зайнятості [14, с. 1]. МОП є ключовою міжнародною організацією, що займається захистом прав працівників і сприяє соціальному прогресу. Конвенції та Рекомендації МОП значно впливають на національне законодавство та практику в сфері праці, виступаючи важливими інструментами для забезпечення дотримання прав працівників та захисту їхніх інтересів [14, с. 5].

Резолюція Європейського парламенту від 16 вересня 2021 року про справедливі умови праці, права та соціальний захист працівників платформ – нові форми зайнятості, пов'язані з цифровим розвитком (2019/2186(INI)) закріпила права, серед яких: справедливі та прозорі умови праці, здо-

рове та безпечне робоче середовище, адекватний та прозорий соціальний захист, представництво та права на ведення колективних переговорів, навчання [5]. Глобальна комісія з майбутнього праці визнає можливості держав сформувати перехід до кращого світу праці, включаючи розширення соціального захисту, у тому числі для тих, хто працює на цифрових платформах. З точки зору прав, рівень наданих пільг має бути адекватним.

Підхід до соціального захисту, що ґрунтується на правах людини, вимагає обґрунтування систем соціального захисту на міцній правовій та інституційній основі. Недискримінація та рівність є ключовими елементами міжнародної нормативної бази прав людини. Змістовна та ефективна участь правовласників має бути ключовим компонентом будь-якої системи соціального захисту, всі працівники, незалежно від їхнього контракту чи статусу зайнятості, повинні користуватися основними правами працівників [9].

Висновки. Міжнародне регулювання роботи на цифрових платформах потребує комплексного підходу, який врахує стандарти праці й динаміку розвитку технологій та забезпечить всі фундаментальні права, якими повинні володіти працівники з урахуванням специфіки та різновидів даного виду праці. Воно повинно бути спрямоване як на забезпечення гідної роботи для працівників та чесної конкуренції, так і на забезпечення економічних інтересів як власників платформ, так і працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Directive (EU) 2024/2831 of the European Parliament and of the council of 23 October 2024 on improving working conditions in platform work. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj/eng>.
2. EU-OSHA. (2022). Italy: a national and local answer to the challenges of the platform economy. (Policy case study). European Agency for Safety and Health at Work. URL: <https://osha.europa.eu/en/publications/national-and-local-answer-challenges-platform-economy-italy>.
3. EU-OSHA. (2022e). Spain: the 'riders' law', new regulation on digital platform work (Policy case study). European Agency for Safety and Health at Work. URL: <https://osha.europa.eu/en/publications/spain-riders-law-new-regulation-digital-platform-work>.
4. Eur Work, 'Platform Work' (Eurofound, 29 June 2018). URL: <https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/2018/employment-and-working-conditions-selected-types-platform-work>.
5. European Parliament resolution of 16 September 2021 on fair working conditions, rights and social protection for platform workers – new forms of employment linked to digital development (2019/2186(INI)). URL: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0385_EN.html.
6. ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (adopted by the International Labor Conference, 18 June 1998). URL: <https://www.ilo.org/ilo-declaration-fundamental-principles-and-rights-work/about-declaration/text-declaration-and-its-follow>.
7. International Labour Organization. World Employment and Social Outlook: The Role of Digital Labour Platforms in Transforming the World of Work. Geneva, 2021.
8. Julia Tomasetti, 'Rebalancing Worker Rights and Property Rights in Digitalised Work' URL: https://www.researchgate.net/publication/340913171_Rebalancing_worker_rights_and_property_rights_in_digitalised_work.
9. LO, 'Work For a Brighter Future: Global Commission on the Future of Work' International Labor Office (Geneva, 2019). URL: <https://www.ilo.org/publications/work-brighter-future>.
10. Richard Heeks, 'How many platform workers are there in the Global South?' (ICT4DBlog, 29 Jan 2019). URL: <https://ict4dblog.wordpress.com/2019/01/29/how-many-platform-workers-are-there-in-the-global-south>.
11. Венедіктов С. Щодо ратифікації Україною Конвенції МОП № 190 Про викорінення насильства та домагань у сфері праці. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Юридичні науки. 4(115) 2020. С. 13–16. URL: <http://visnyk.law.knu.ua/images/articles/3.%20Venediktov.pdf>.
12. Колот А.М., Герасименко О.О. Гідна праця у дзеркалі теоретико-прикладних досліджень: сучасний концепт, причини дефіциту та стратегічні вектори його подолання. Імперативи та інноваційні механізми забезпечення гідної праці в умовах становлення нової економіки: зб. тез доповідей учасників Міжнар. наук.-практ. конф.; 25-26 квіт. 2017 р. К.: КНЕУ, 2017. С. 17–25. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197261992.pdf>.
13. Колот А., Герасименко О. Сфера праці в умовах глобальної соціоекономічної реальності 2020: виклики для України. 2020. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/16344.pdf>.

14. Остапенко Л.О., Дубчук Н.В., Павлишин О.В., П'яніков Ю.С. Особливості діяльності міжнародної організації праці, як суб'єкта трудового права. *Академічні візії*. Випуск 39. 2025. С. 1–7. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1433>.
15. Сокурєнко В.В. Права людини як фундаментальна цінність. Національні та міжнародні механізми захисту прав людини: тези доп. Всеукр. круглого столу (м. Харків, 20 квіт. 2016 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. С. 7–9. URL: <https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/104.pdf>.